

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0034

Evropská centrální banka - výroční zpráva za rok 2025

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2026 o
Evropské centrální bance - výroční zpráva za rok 2025
(2025/2182(INI))**

Evropský parlament,

- s ohledem na reakci Evropské centrální banky (ECB) ze dne 28. dubna 2025 na podněty, které Parlament vyjádřil ve svém usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2023,
- s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank (ESCB) a ECB, zejména na články 2, 15 a 21 tohoto statutu,
- s ohledem na článek 119, čl. 123 odst. 1, článek 125, čl. 127 odst. 1 a 2, článek 130, čl. 282 odst. 2 a čl. 284 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“),
- s ohledem na články 3 a 13 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“),
- s ohledem na měnové dialogy s prezidentkou ECB Christine Lagardeovou, které proběhly dne 20. března 2025, 23. června 2025 a 6. října 2025,
- s ohledem na hodnocení strategie měnové politiky ECB z roku 2025,
- s ohledem na zprávu ECB o mezinárodní úloze eura z roku 2025,
- s ohledem na plán ECB pro klima a přírodu na období 2024–2025,
- s ohledem na odhad inflace, který Eurostat zveřejnil dne 20. srpna 2025, a na bleskové odhady Eurostatu ze dne 1. října 2025,
- s ohledem na informační dokument „Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review“ (Zlomový okamžik, nebo kontinuita? Přezkum strategie ECB v roce 2025), který v říjnu 2025 vypracovalo oddělení pro kontrolu správy hospodářských záležitostí a HMU

(EGOV) a zveřejnilo generální ředitelství pro hospodářství, transformaci a průmysl¹,

- s ohledem na hloubkovou analýzu „The silent hand of central banking: collateral framework“ (Tichá ruka centrálního bankovníctví: rámec zajištění), kterou v červnu 2025 vypracovalo oddělení EGOV a zveřejnilo generální ředitelství pro hospodářství, transformaci a průmysl²,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A10-0002/2026),
- A. vzhledem k tomu, že podle Eurostatu dosahovala v říjnu 2025 roční inflace v EU 2,5 % a inflace v eurozóně 2,1 %, měřeno harmonizovaným indexem spotřebitelských cen;
- B. vzhledem k tomu, že podle průzkumu spotřebitelských očekávání ECB z října 2025 je medián očekávané inflace stále vyšší než 2 %;
- C. vzhledem k tomu, že inflační cíl ECB se postupem času změnil z referenční hodnoty „pod 2 %“ přes cíl „na úrovni dostatečně blízké 2 %, ale pod touto hodnotou“ na symetrický cíl „2 %“ ve střednědobém horizontu;
- D. vzhledem k tomu, že mezní zápůjční facility a sazba vkladové facility vytvořily úzký koridor kolem úrokové sazby z hlavních refinančních operací;
- E. vzhledem k tomu, že hranice ECB při nákupu veřejného dluhu se stále rozšiřují, od programu pro trhy s cennými papíry po přímé měnové transakce, program nákupu aktiv veřejného sektoru, nouzový pandemický program nákupu aktiv a nástroj na ochranu transmise³;
- F. vzhledem k tomu, že reinvestice v rámci programu nákupu aktiv byly ukončeny v červenci 2023 a v případě nouzového pandemického programu nákupu aktiv v prosinci 2024, čímž se otevřela cesta ke zmenšení rozvahy ECB;

¹ „Turning point or continuity? The ECB’s 2025 strategy review“, Evropský parlament, generální ředitelství pro hospodářství, transformaci a průmysl, EGOV, říjen 2025.

² „The silent hand of central banking: collateral framework“, Evropský parlament, generální ředitelství pro hospodářství, transformaci a průmysl, EGOV, červen 2025.

³ Cochrane, J. H. a kol., „Crisis Cycle: Challenges, Evolution, and Future of the Euro“, Princeton University Press, 2025.

- G. vzhledem k tomu, že deflace může být neškodným důsledkem technologického pokroku;
- H. vzhledem k tomu, že článek 123 Smlouvy o fungování EU a článek 21 statutu ESCB a ECB zakazují přímé měnové financování vlád;

Správa a řízení

1. připomíná, že článek 127 Smlouvy o fungování EU stanoví, že „prvořadým cílem Evropského systému centrálních bank (dále jen „ESCB“) je udržovat cenovou stabilitu. Aniž je dotčen cíl cenové stability, podporuje ESCB obecné hospodářské politiky v Unii se záměrem přispět k dosažení cílů Unie, jak jsou vymezeny v článku 3 Smlouvy o Evropské unii. ESCB jedná ve shodě se zásadami stanovenými v článku 119 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž podporuje efektivní umístování zdrojů“;
2. zdůrazňuje, že předpokladem pro plnění mandátu ECB, tj. udržování cenové stability, je její statutární nezávislost zakotvená ve Smlouvách;
3. zdůrazňuje, že ECB je odpovědná Parlamentu; upozorňuje na to, že ECB musí při plnění svého mandátu přijímat rozhodnutí bez politického vměšování; konstatuje, že centrální banky by měly být nezávislé, nikoli však izolované;
4. poukazuje na to, že pro odpovědnost je důležitá transparentnost a že je nezbytné silné institucionální uspořádání a mechanismy odpovědnosti; v tomto ohledu vítá ujednání ve formě výměny dopisů mezi Evropským parlamentem a ECB o struktuře spolupráce v oblasti centrálního bankovníctví;
5. vyzývá ECB, aby se snažila posílit nástroje, které zlepšují transparentnost, jako jsou referenční hodnoty, náhledy jejích předpokladů založených na modelech a hodnocení vývoje inflace Radou guvernérů;
6. oceňuje nezávislost ECB, jak je zakotvena v článku 130 Smlouvy o fungování EU; zdůrazňuje, že má-li být ECB nezávislá, musí i nadále působit apoliticky;
7. souhlasí s prohlášením ECB a centrálních bank po celém světě o solidaritě v souvislosti s Federálním rezervním systémem USA, v němž se zdůrazňuje význam zachování nezávislosti centrální banky při plném dodržování zásad právního státu a demokratické odpovědnosti;

Měnová politika

8. zdůrazňuje, že prvořadým cílem ECB je udržování cenové stability, která je jednou z nezbytných podmínek růstu, konkurenceschopnosti a ekonomické stability v Unii;
9. vyjadřuje znepokojení nad vysokou mírou inflace v letech po pandemii COVID-19, která byla vyvolána otřesy na straně nabídky; konstatuje, že ECB mohla svými rozhodnutími v tomto období zaručit rychlý návrat cenové stability; vyzývá ECB, aby ve výroční zprávě důkladně posoudila příčiny této vysoké míry inflace a vypracovala soubor politických doporučení, aby bylo možné z budoucích inflačních krizí vyvodit správné závěry;
10. s potěšením bere na vědomí pokles inflace oproti období 2022–2023 a nedávnou stabilizaci inflace; konstatuje, že ECB v období od června 2024 do června 2025 snížila sazbu vkladů o 200 bazických bodů; je si vědom toho, že přetrvává riziko opětovného nárůstu inflace; zdůrazňuje, že další kroky k uvolnění měnové politiky by měly být opatrné a založené na datech a měly by mít na zřeteli cenovou stabilitu;
11. vyjadřuje znepokojení nad vysokými životními náklady, neboť od pandemie COVID-19 v Evropě vzrostly ceny potravin a energií; konstatuje, že cena jídla v eurozóně byla v roce 2025 v průměru o třetinu vyšší než před pandemií⁴ a že má dopad zejména na domácnosti s nízkými příjmy;
12. upozorňuje na to, že vývoj cen může být narušen zejména nejistou geopolitickou situací, riziky pro energetickou bezpečnost a překážkami obchodu;
13. vyzývá ECB, aby posoudila vhodnost svého symetrického cíle, a přihlédla přitom i ke kvalitativním faktorům; bere na vědomí hodnocení strategie měnové politiky v roce 2025 a vybízí ECB, aby tato hodnocení prováděla pravidelně;
14. zdůrazňuje, že programy ECB na nákup aktiv jsou nekonvenčními nástroji měnové politiky, které mají vedlejší účinky; konstatuje zejména, že tyto programy mohou narušit cenové signály; všímá si, že ECB začala svou rozvahu snižovat jen velmi pozvolna; podporuje ECB v dalším omezování její přímé role v nákupu cenných papírů; vyzývá ECB, aby postupně ukončila své programy nákupu státních dluhopisů; vyjadřuje politování nad dopadem fiskální pozice na plnění primárního mandátu ECB;
15. vyjadřuje politování nad tím, že od finanční krize v roce 2008 režimy krátkodobých úvěrů ECB z velké části nahradily soukromý trh

⁴ Blog Evropské centrální banky „When groceries bite, the role of food prices for inflation in the euro area“ (Když pro potraviny musíme hluboko do kapsy – úloha cen potravin z hlediska inflace v eurozóně), 25. září 2025.

mezibankovního financování; vyzývá ECB, aby bankám neplatila sazby z vkladů, které jsou vyšší než tržní sazby, neboť to je v rozporu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou hospodářskou soutěží, a aby odstranila veškeré překážky, které brání oživení krátkodobých nezajištěných mezibankovních trhů;

16. zdůrazňuje, že je důležité zajistit vysoké standardy u požadavků na kvalitu kolaterálu v úvěrových ujednáních s ECB; uznává, že standardy kolaterálu lze použít jako nástroj pro transmissi měnové politiky;
17. podporuje snahu ECB, aby byly do monitorování cenových indexů zahrnuty nemovitosti obývané vlastníky, a to z důvodu reprezentativnosti a srovnatelnosti mezi zeměmi eurozóny, avšak vymíní, aby použila harmonizovaný a metodologicky spolehlivý přístup;

Sekundární cíl: podpora obecných hospodářských politik v Unii

18. konstatuje, že podle čl. 127 odst. 1 Smlouvy o fungování EU musí ECB podporovat obecné hospodářské politiky v Unii se záměrem přispět k dosažení cílů Unie, jak jsou vymezeny v článku 3 Smlouvy o EU, aniž by tím byla dotčena její povinnost udržovat cenovou stabilitu;
19. připomíná, že Eurosystem byl vybudován na principu měnové dominance;
20. v kontextu Hospodářské a měnové unie a rámce správy ekonomických záležitostí EU upozorňuje na význam zdravých a udržitelných veřejných financí, neboť mohou odolat v prostředí vysokých úrokových sazeb, doplňují snahu ECB o udržení nízké inflace, udržují stabilní hospodářství a jsou odolné vůči budoucím hospodářským a finančním otřesům;
21. bere na vědomí odlišné zůstatky systému TARGET2 v důsledku přeshraničních transakcí; všímá si rizika, že zůstatky systému TARGET2 by se mohly stát strukturálním problémem, a navrhuje, aby byly zváženy úpravy, které nesouvisí s měnovou politikou;
22. zdůrazňuje, že ECB by měla posoudit možné dopady změny klimatu pouze z hlediska cenové stability a v rámci svého mandátu;
23. konstatuje, že koncept tržní neutrality souvisí se zásadou „otevřeného tržního hospodářství s volnou hospodářskou soutěží“; respektuje nezávislost ECB, současně ji však vybízí, aby řešila selhání trhu a zajistila účinné rozdělování zdrojů v dlouhodobém horizontu a aby zároveň zůstala co nejvíce apolitická a v různých situacích respektovala neutralitu trhu; zdůrazňuje, že tato rozhodnutí nesmí přijímat na úkor plnění svého mandátu;

24. konstatuje, že měnové politiky ECB, jejichž prostřednictvím se snaží plnit svůj primární mandát, jsou hodnoceny z hlediska přiměřenosti;

Další aspekty

25. připomíná, že rovný přístup k platebním službám má zásadní význam pro účast na hospodářském životě; zdůrazňuje, že rostoucí digitalizace plateb, pokud by byla ponechána výhradně soukromým subjektům a třetím zemím, by mohla vytvořit nové formy vyloučení jak pro uživatele, tak pro obchodníky; zdůrazňuje, že digitální euro, a to on-line i off-line, by mělo pomoci zajistit všeobecný přístup k platbám a dosáhnout širokého přijetí ze strany obchodníků v celé EU při plném dodržování norem v oblasti soukromí a údajů;
26. vítá probíhající diskuse o digitálním euru; zdůrazňuje, že v souvislosti s vysokou geopolitickou nejistotou a přílišnou závislostí na platebních infrastrukturách mimo EU má vytvoření digitálního eura, které má doplňovat hotovostní a soukromé bankovní služby, zásadní význam pro posílení měnové suverenity Unie, snížení roztržiténosti maloobchodních plateb a podporu integrity a odolnosti jednotného trhu;
27. vítá probíhající krátkodobé (Pontes) a dlouhodobé (Appia) projekty, které se věnují technologiím distribuovaného registru pro vypořádání peněz centrální banky mezi profesionálními klienty;
28. zdůrazňuje, že je důležité zachovat roli hotovosti; bere na vědomí probíhající diskuse o návrhu nařízení o postavení hotovosti jako zákonného platidla;
29. vyzývá ECB, aby zintenzivnila monitorování kryptoaktiv, jako je např. stablecoin;
30. podporuje ECB v jejích snahách zajistit mezinárodní roli eura, mimo jiné prostřednictvím dostatečných měnových swapů a repo linek;
31. vítá Bulharskou republiku jako 21. člena eurozóny s účinností od 1. ledna 2026;
32. vyjadřuje znepokojení nad dočasným výpadkem systému ECB pro zúčtování plateb v reálném čase T2 a T2S, k němuž došlo v únoru 2025; vyzývá ECB, aby pečlivě sledovala a zajistila řádné fungování systémů zúčtování;
33. vyjadřuje znepokojení nad ztrátami, které ECB utrpěla v letech 2023 a 2024 v důsledku úrokového rizika; konstatuje, že tyto ztráty neohrožují provozní schopnost Eurosystemu provádět svou měnovou politiku;
34. podporuje roli ECB při podpoře finanční stability v rámci jednotného mechanismu dohledu a její funkci věřitele poslední instance pro

solventní instituce, a to oproti kvalitnímu kolaterálu a s použitím sankčních sazeb, aby byla zachována likvidita a důvěra během krizí;

35. podporuje ECB v úsilí o zlepšení finanční gramotnosti v EU;
 36. vítá, že ECB přislíbila, že bude usilovat o zjednodušení a že za tímto účelem např. vytvořila pracovní skupinu ECB na vysoké úrovni pro zjednodušení; poukazuje na to, že je třeba, aby tato pracovní skupina projevila velkou míru ambicí ve své práci a při navazujících opatřeních, a oceňuje podrobné diskuse ECB s Parlamentem;
 37. vyzývá ECB, aby podporovala otevřený a konstruktivní interní dialog; vybízí ECB k dalšímu posílení rámců pro zastupování zaměstnanců a interního rámce pro whistleblowing;
 38. připomíná, že nominace do Výkonné rady ECB by měly být genderově vyvážené a založené na zásluhách a schopnostech a že Parlamentu by měly být předkládány užší seznamy kandidátů; dále připomíná, že osoby všech pohlaví by měly mít ve svých zemích stejné příležitosti k tomu, aby se mohli stát guvernéry národních centrálních bank;
 39. vyzývá ESCB, aby pokračoval v dialozích s vnitrostátními parlamenty a dále je posiloval, neboť se domnívá, že se tím posílí jeho legitimita a politiky;
-
- ◦
40. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.